

Liivia Ilus 90

Liivia Ilus (snd Ora) on sündinud 17. oktoobril 1932 Tartus. Tema ema oli arst-dermatoloog, kes töötas Tartu Erakliinikus, ja isa oli keemik, kes töötas Kohtlas bensiini väljatöötamisel. L. Ilus lõpetas Tartu ülikooli 1957. aastal arstina, ta suunati tööle Jõhvi haigla siseosakonda ja kaevanduse arstipunkti juhatajaks. Tutvus maa-aluste kaevandustööde ja töötingimustega ning ambulatoorne vastuvõtt kaevuritele toimus iga päev. Aastal 1958 asus ta tööle jaoskonnaarstina.

Jõhvi haiglas töötas palju eesti arste, seal tutvus ta ka oma tulevase abikaasa, aasta varem lõpetanud Jüri Grossiga, kellega abiellus 1958. aastal Jõhvis. Sellega tuli elumuutus, tuldi tagasi Tartusse, kuna abikaasa astus kliinilisse ordinatuuri, sündisid ka lapsed.

Tartu polikliinikus jätkus töö jaoskonnaarstina, vastuvõttud ja koduvisiidid. Ta tegi ka valveviisi üle linna, need algasid pärast kella 17. Tol ajal pidi ta jaoskonnaarstina tegema tervisekontrolle ja vaksineerimisi villavabrikus, alumiiniumivabrikus, külmhoones. Toona ei tahetud kutsehaigustest midagi kuulda – neid ei pidanud Nõukogude Liidus olema. 15 aasta jooksul tuli L. Ilusal perioodiliselt töötada sõjakomissariaadi arstlikus komisjonis. Osalise koormusega töötas L. Ilus ka EKG-kabinetis, kirjutades 40–50-le EKG-uuringule vastuseid õhtuti kodus. Tööpäevad venisid üpris pikaks. Viimases jaoskonnas, kus ta töötas 1993. aastani, oli nimistus 3950 inimest –

Liivia Ilus

vastuvõtul käis sel aastal 2663 patsienti ja ta tegi 964 koduvisiiti.

Polikliinikus võimaldati tööalast täiendust. Samuti said arstid iga 2 aasta järel töötada 4 kuud haiglas ning seda võimalust L. Ilus ka kasutas. 1984. aastal anti talle arst-terapeudi 1. kategooria, 1997. aastal töötervishoiuarsti 1. kategooria.

Liivia Ilus on läbinud mitmed ametlikud täienduskursused nii Eestis kui ka Moskvas ja Lenigradis. Aastatel 1995–1996 läbis ta prof Hubert Kahni juhitud täienduskursuse töötervishoiuarstidele, mis lõppes eksamiga, ja ta omandas tegevuslitsentsi töötervishoiu alal.

1986. aastal abiellus Liivia loomakasvatuseprofessori Ants Ilusaga.

L. Ilus suundus 1994. aastal Viljandisse tööle ASI Hermseal arstipunkti juhatajaks ning töötervishoiuarstiks

Viljandi Erakliinikus. 2002. aastast alates on ta töötanud töötervishoiuarstina Tartus Medicoveris (praegu Oqualitas) ja TÜ Kliinikumi töötervishoiukabinetis personaliarstina. Arstina töötervishoiu erafirmades töötab ta osalise koormusega siiani.

L. Ilus arvab, et töö jaoskonnaarstina tähendas pikaajast kontakti inimestega, kelle heaks ta püüdis teha, mis võimalik. Töö oli mitmekesine ja huvitav ning sai tehtud vajalikud uuringud vajaduste ja võimaluste piires, püüdes ka rasematel juhtudel sisendada optimismi ja positiivseid ootusi. Arvestades, kui paljud põevad depressiooni, on tulnud ka selgitada, et elada on huvitavam kui mitte elada.

Töötervishoiuarstina on töö küllaltki pingeline, kui peale töökohatadega tutvumist, töötajate läbi vaatamist ja vestlust tuleb teha tervisliku seisundi kiire hindamine ning vajaduse korral määrata piirangud. Töötervishoiuarstina hindab juubilar, et aastatepikkune töö jaoskonnaarstina on loonud hea fooni vajalike kiirete otsuste tegemiseks.

Tartu Polikliiniku osakonna-juhataja dr Maimu Koort ja juhataja dr Sigrid Aru on 1988. aastal iseloomustanud dr Ilusat kui suurte kogemuste ja väga laia silmaringiga arsti, kes on sõbralik, tasakaalukas ja abivalmis, kelle kontakt haigetel ja kolleegidega on hea.

**Jätakuvalt erksat vaimu ja kerget
jalga soovib
Eesti Töötervishoiuarstide Selts**